GAZETA LWOWSKA.

We Srodę — Nro. 94. — 16. Sierpnia 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Z Wiednia d.* 10. *Sierpnia.* —

Jego C. K. Mość raczył Augusta Longina Xiążęcia Lobkowicza, dotychczasowego Wice-Prezydenta Galicyyskiego Rządu kraiowego, mianować nayłaskawiey Gubernatorem Królestw Galicyi i Lodomeryi. (*G. Wied.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Gazeta rządowa Mexykańska z d. 11. Maia zawiera w części swey urzędowey:

»Prezydent Zjednoczonych Państw Mexykańskich oznaymia mieszkańcom Rzeczypospolitey, iż Kongres jeneralny zawyrokował co następuie:

Na zawsze zgasły wszystkie tytuły ślacheckie, iakto Hrabiów, Margrabiów, Rycerstwa i inne tego rodzaiu, iakiegobądź pochodzenia.

Rząd starać się będzie, aby tarcze i inne znaki, przypominaiące dawną zawisłość Ameryki od Hiszpanii, przez właścicieli domów, powozów i innych ruchomości na użytek publiczny były zdięte i zniszczone. (Podpis.) Santos Velez, Prezydent Izby Deputowanych; Jose Arcadio de Villalva, Prezydent Senatu. (*D. Au.*)

Portugaliia.

Gwiazda donosi z Lizbony pod d. 15. Lipca: »Rejencyia wydała w d. 13. odezwę, w którey zapowiada Konstytucyią i upomina lud przyiąć onę spokoynie i oddalać natchnienia demagogyi. Wydrukowano mnóstwo exemplarzów Konstytucyi i rozdano takowe. Pierwszy tytuł oneyże iakoteż pięć wyroków z Rio do teyże ściągaiących się i wykaz Parów w Portugalii, wyszły w gazecie nadworney z d. 14. — Hrabia Porto-Santo otrzymał uwolnienie na czas dla poratowania swoiego zdrowia; Minister Woyny Hrabia Barbacena, zastępuie tymczasowie iego mieysce. (*G. W.*)

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

W d. 25. Lipca, iako w dniu, na który zwołano nowy Parlament, Lord Kanclerz ukazał się w zupełnym stroiu urzędowym w sali Izby Wyższey, lecz tylko trzema lub cztérema Parami otoczony; kazał wezwać urzędników Izby Niższey i potem odroczył Parlament w imieniu Króla do d. 24. Sierpnia.

Globe sądzi, że współubieganie się między Angielskimi a Francuzkimi fabrykantami iedwabiu niespodzianny wzięło obrót; iuż nieobawiaią się towarów Francuzkich, lecz fabrykanci obudwóch narodów obawiać się powinni Chińskich i Indyyskich towarów iedwabnych.

Zastanawiano się w Londynie, że poczta nadeszła w d. 27. Lipca z listami z morza środziemnego nie przywiozła żadney wiadomości o Lordzie Cochranie i iego eskadrze.

Mercantile Advertiser oznaymia, że wielu życzliwych mieszkańców Nowego-Yorku maią zamiar posłać do Anglii ładunek mąki iako składkę na wsparcie nędzę cierpiących robotników.

W d. 15. Lipca umarł P. James Robert w Marham le Fen w 75 roku życia swoiego. W roku 1768 i trzech następnych, towarzyszył Sir Jozue Bank podczas pierwszey podróży Kapitana Kooka około świata, a 1772 do Izlandyi. Ile wiemy, był ón ostatni z żyiących towarzyszów Kooka w pierwszey iego podróży. (*D. Au.*)

Francyia.

Monitor zawiera król. rozporządzenie z d. 26., ściągaiące się do opłaty przywozu surowego ołowiu miedzi i surowych skór, któreto opłaty przy wywozie kutego ołowiu i miedzi, iakoteż urządzonych skór powinny być zwrócone. Drugie rozporządzenie z tego samego dnia dotyczé się obcey wełny, oznacza główne biura pierwszey linii graniczney na lądzie, przez którą będzie mogła być wełna wprowadzaną, mianowicie Strasburg.

W d. 29. Lipca, podług Kuryiera, głosowało ieszcze 56 Członków Sądu Parów, względem faktów Jenerała Bordesoulle w sprawie Ouvrarda, a to naywięcey znowu w myśli Jeneralnego Prokuratora. Hrabia Boissy d'Anglas i Xiąże Choiseul mieli przeciwko temu, w sprawie samych oskarzonych, nalegać na publiczne rozprawy. Stosownie do tego rostrzygnął sąd, iż nie ma powodu do prawnego postępowania przeciwko temu Jenerałowi a ponieważ to pytanie ściąga się także i do Jenerała Guilleminot, zatem i względem niego podobny zapadł wyrok. (*D. Au.*)

)(

Zjednoczone Niderlandy.

Pod dniem 20. Czerwca, Król na prośbę Arcybiskupa Mechelnskiego, zmarłego Biskupa Namurskiego i Wielkiego Wikarego innych dyiecezyy i na raport Ministra i Jeneralnego Dyrektora Obrządku Katolickiego, dozwolił pierwszym, iżby dla osób, publicznych instytutów i prawnie istniciących kongregacyy, ku potrzebie rodzin i tych, którzy z powodu wieku i słabości nie mogą odwiedzić kościołów, porobione zostały kaplice i domy modlitwy, iednakże oszczędnie o ile być może; takowemi tylko podeszli lub słabego zdrowia Xięża zawiadywać powinni, o których liczbie i t. d. corocznie Rządowi będzie donoszono.

Podpułkownik Best doniosł pod d. 13. Lutego z Magalan na wyspie Jawie, że woynę z kraiowcemi, można za ukończoną uważać. Naczelnik buntowników Diego Negro został od swoich stronników opuszczony. (*G. Wied.*)

Włochy.

Z Chambery Stolicy Sabaudyi piszą pod d. 23. Lipca:

W d. 17. przyszłego miesiąca przeniesione będą uroczyście do Annecy relikwiie S. Franciszka Salezego, a w d. 10. błogosławioney Maryi Franciszki Chantalskiey. Dwór poiedzie tamże i dopiero d. 21. lub 22. Sierpnia powróci do Chambery. Na tym obrzędzie w Annecy będzie ośmnastu Arcybiskupów i Biskupów.

W d. 1. Lipca w Rawennie, w Państwie kościelnem wyszło uwiadomienie, na mocy takowego wszystkim tym, co w dawnieyszy spisek węglarzy prowincyy Rawenny, Ceseny i Forli zawikłani w liczbie prawie trzysta osób, o których swoiego czasu obszerniey powiedziano, trzy czwartych części został czas kary zmnieyszony. Wielu na więzienie czteroletnie wskazanych uwolniono. Ci, co byli osadzeni w Faenza, lub ztamtąd rodem, pierwszę chwile swoiey wolności nowym haniebnym czynem naznaczyli; tamecznego Inspektora Bellin, któremu z powodu odkrycia siebie śmiertelną nienawiść poprzysięgli w sposobie skrytoboyczém zabili. Równie i w Forli, gdzie dwa stronnictwa panuią, z których iedno iest za Biskupem a drugie przeciwko temuż, a które nawzaiem się mocno prześladuią, zayść miały nowe bezprawia. (*G. W.*)

Szwecyia i Norwegia.

Sztokolm był w wielkim niebezpieczeństwie z powodu pożaru lasów w okolicy a szczególniey w Erstawik pół mile od Stolicy. Król udał się sam na mieysce, posłał tam woysko, kazał zgromadzić włościan i kładł śmiałemi rozprządzeniami tamę niebezpieczeństwu. Lecz wiatr obrócił się raptownie ku południowi, i tak silnie miotł ogniem, iż go zaniósł przez iezioro 3000 stop szerokie na wyspę Sikla przed rogatkę św Danwiker. Szczęściem i tu go wstrzymano, tylko w pierwszym dniu spalił się mały domek. Przestrzeń, którą pożar w lasach i na gorach przebiegł wynosi dobre dwie mile Szwedzkie. (*G. Wied.*)

Prussy.

Król Jegomość powrócił znowu w pożądaném zdrowiu do Potsdamu. (*G. Wied.*)

Rossyia.

Gazety Berlińskie donoszą z Petersburga z dnia 18. Lipca: »N. Cesarzowa Alexandra Rozkazem dziennym w Carskiém Siole d. 13. Lipca mianowaną została Szefem pułku Kawalergardów. — Minister woyny, Jenerał Tatiszczew, za usługi, które iako Prezydent Kommissyi śledczéy kraiowi położył, otrzymał w d. 17. Lipca, w dzień urodzin Cesarza, ozdobę orderu Alexandra Newskiego z brylantami wraz z listem następuiącym; »Alexandrze Iwanowiczu! Niezmordowane natężenie i czynność WPana iako Prezydenta Kommissyi śledczéy ustanowioney do odkrycia spisku źle myślących, ukończenie téy sprawy z rozwagą odpowiadaiące moiemu oczekiwaniu, wkładaią na mnie ten przyiemny obowiązek, dać WPanu poznać prawdziwą moią wdzięczność. Równie upoważniam WPana, abyś wszystkim członkom téy Kommissyi ogólnie, i każdemu w szczególności oświadczył moie zadowolenie za gorliwość i niezmordowane wypełnienie onym danych zleceń, przezco zupełnie wybór móy i zaufanie usprawiedliwili, i tak na moie iakoteż oyczyzny podziękowanie zasłużyli. Zresztą zostawam WPanu zawsze życzliwy. W Carskiém Siole d. 7. Lipca 1826. MIKOŁAY.

Równie Cesarz wynagradzaiąc zasługi Radcy Stanu Bludów, za szczególnieysze prace przy Kommissyi śledczéy, ozdobił go orderem S. Anny pierwszéy klassy.

Z powodu Koronacyi ogłoszono względem żałoby co następuie: Wszystkie osoby oboiéy płci należące do orszaku NN. Cesarstwa zdeymą żałobę od dnia wyiazdu ich z Petersburga aż do powrotu ich z Moskwy; w dni, w które dostoyna rodzina Cesarska przez miasta przeieżdżać będzie, zdięta zoostanie żałoba w tychże miastach. Z powodu pobytu N. rodziny w Moskwie, zdięta będzie żałoba w całym obwodzie rządowym. Od dnia koronacyi aż do dnia powrotu do Petersburga N. rodziny zdięta będzie

żałoba w całém Państwie. Żałoba ustanie z 1. Grudnia b. r. Daléy Gubernatorowie prowincyy (wyiąwszy odległych, iakoto Sibirskiéy, Permskiéy, Wiatskiéy, Astrachańskiéy, Orenburgskiéy i Archangelskiéy) otrzymali rozkazy wezwać Marszałków ślachty i Burmistrzów w stołecznych miastach, iżby naypóźniéy d. 13. przyszłego miesiąca (1. Sierpnia dawnego stylu) znaydowali się na koronacyi w Moskwie, która nastąpi w wspomnionym miesiącu, i tylko przez śmierć Cesarzowéy Elzbiety odłożoną została. — Przybył tu nadzwyczayny Poseł Sardyński Margrabia Scale. — We wszystkich instytutach naukowych w Państwie, tak dla klas wyższych iakoteż niższych, zaydzie znaczna reforma, iakto widać z reskryptu wydanego przez Cesarza do Ministra oświecenia publicznego, Admirała Szyszkowa, na mocy którego mianowany iest Wydział, złożony z Jenerała Porucznika Hrabiego Liewen, Taynych Radców Sperańskiego, Hrabiego Lamberta i Uwarowa, Jenerała Porucznika Hrabiego Siwersa, rzeczywistego taynego Radcy Storcha, Radcy Stanu Perowskiego i Adjutantów przybocznych Perowskiego i Stroganowa; któryto Wydział porówna wszystkie ustawy Instytutów naukowych w całém Państwie, począwszy od szkół parafialnych aż do Uniwersytetu, rozpozna zaprowadzone w tychże kursy nauk, zwróci swoią uwagę na wszystkie książki do nauki potrzebne, i prawidła wszystkich w kraiu naukowych Instytutów iednakowo ułoży.

Kontr-admirał Kruzenstern mianowany Kawalerem wielkiego krzyża orderu S. Włodzimierza, przez wzgląd na iego zasługi w ułożeniu dzieł służących do rozbioru i obiaśnienia atlasu morza południowego, niemniéy w ułożeniu samego atlasu.

W Petersburgu od d. 15. do 16. Lipca każdego dnia było gorąco 28 stopni Reaumura, a przytém ciągłe mgła i kurz ziemny, przez które promienie słońca tylko słabo przebiiały się. Wiatr był naywięcéy ze strony południowo-wschodniéy. W niektórych wsiach pod Kozelcem w Czerniechowskiéy Gubernii straszny grad w d. 29. Maia ubił 2100 owiec będących na paszy. Z Parnawy w Inflantach donoszą: Ogrody nasze taki nam smutny stawią widok, iaki mieliśmy przez dwa lata. Mnóstwo gąsienic nie dozwoliło rozwinąć się drzewom, a tém mniey aby kwitły, i dopiero teraz, gdy te gąsienice zginęły, poczynaią drzewa okrywać się liściem.

Też same gazety donoszą z Petersburga z d. 22. Lipca: Cesarz Jegomość był zupełnie zadowolny stanem i obrotami naszéy woienney floty pod Kronstadem. Podoficerowie i Szerewi otrzymali po rublu.

Z Permy z dni ostatnich Czerwca piszą: »Po długo trwaiącem zimnie od trzech tygodni takie u nas gorąco, iak na Kaukazie. Burze bywaią częste, iednak dotąd nic uczyniły szkody. Zboża i inne rośliny są wyborne. Słychać, że po tamtéy stronie Uralu nie bywa deszczu.

Gazety Londyńskie zawieraią następuiący wyimek z dawniéy pisanego prywatnego listu z Kronsztadu: »Przed dwoma dniami zawinął tu Gloucester z częścią orszaku Xięcia Devonshire po trzydziestodniowéy podróży z Anglii. Jak słychać fregata wspomniona w ciągu swey całéy żeglugi z Nore aż do wniyścia do Sundu walczyć musiała z burzliwemi wiatrami, a z tamtąd znowu z ciszą. Xiążę Devonshire opuścił w towarzystwie Lorda Morpeth, P. Cavendish i innych osób orszaku, fregatę, na wysokości Agland, i stanął tu na statku parowym przed pięciu dniami. Wszystkie Władze rossyyskie przyięły go naypochlebniey, oddaiąc mu naywiększe honory; wszyscy Admirałowie i Jenerałowie pospieszyli odwiedzić go na statku parowym, a wszystkie okręty woienne, iakoteż bateryie nadbrzeżne dawały salwy, tak, iż huk dział nawet w nayodległeyszych ulicach Petersburga słychać było. W istocie wszystkiego użyto, aby okazać przyiacielskie porozumienie istnieiące między obudwoma narodami. (*D. Au.*)

Nota oddana przez Pana Minciaki W. Porcie.

(*Dokończenie.*)

A więc W. Porta nie może utaić sama przed sobą, że dopóki trwać będą między Rossyią i Państwem Ottomańskiém, przedmioty sporu, które Baron Strogonów usiłował rozwiązać podczas pobytu swego w Konstantynopolu, dopóki zupełna i stanowcza umowa, zadosyć czyniąc wszystkim prawom i wszystkim interesom, które mu utrzymywać rozkazano, nie położy kresu reklamacyiom, które był musiał przekładać lub zbiiać, Gabinet Petersburski i Dywan zawsze w takich będą stosunkach, które dalekie od ugruntowania trwałych związków między dwoma Państwami, staną się zarodem ciągłych sporów, nieuchronnych roziątrzeń i stanu rzeczy zawsze bliskiego naysmutnieyszych ostateczności. Cesarz pochlebia sobie, że W. Porta przeniknie się niestósowności takiego położenia; że bez trudności obliczy dobroczynny wpływ kombinacyi, któraby zarówno łatwa do uskutecznienia iak do poięcia, zniszczyła wszystkie powody zażaleń, iakie ostatnią razą w skutku postępowania Rządu Tureckiego Rossyia zaniosła, któraby Nayiaśnieyszemu Panu dała dowód wzglę-

dności, iakiey po tylokrotnich odmówieniach i zwłokach ma prawo się spodziewać i któraby usprawiedliwiła nadzieie zbawiennych wypadków, nieodłącznych od trwałego porozumienia się Państw obu.

W têmto przekonaniu, aby zapewnić W. Portę o wszelkich korzyściach wyżey wspomnionych i tak oczywistych, że ich udowodniać nie potrzeba, powierził Cesarz podpisanemu, obowiązek okazania Reis-Efendego pożyteczności, a nawet konieczności następuiących środków.

W wykonaniu traktatów, które zaręczyły przywileie Wołoszczyzny i Multan, aby Porta Otomańska zaspokoiła żądania przypomniane podpisanego, w protestacyi z d. 1. (13.) Października 1825, i w skutku tegoż, aby Xięstwa w każdym względzie do tego stanu wróciły, w iakim były przed zamieszkami r. 1821; ażeby sposób nominacyi, attrybucyie i władze Basz-Beszlis-Agów, niemniey liczba, obowiązki i natura Beszlich, zupełnie były takiemi, iak przed tą epoką słowem, ażeby przywrócony był w tych prowincyiach stan rzeczy, iakiego traktaty wymagaia.

Ażeby dla okazania sprawiedliwych względów dla charakteru Deputowanych Serwiyskich, W. Porta niezwłocznie zupełną wolność im wróciła, i ażeby W. Porta dla uznania wierności narodu Serwiyskiego, zgodziła się na zasady do ustanowienia wraz z nią przywileiów, iakich mu używanie przyrzekła.

Ażeby dla naprawienia nieprzyiacielskich postępków przeciw Dworowi Petersburgskiemu, długiego niewykonania obietnic czynionych Wicehrabiemu Strangfordowi, i zbicia milczeniem przełożeń Gabinetu Cesarskiego, dla zniweczenia wszelkiego powodu do przyszłych nieporozumień w obudwu Państw stosunkach, W. Porta przyimuiąc względem obydwóch Xięstw i Serwii wymienione żądania, wysłała pełnomocników swoich na granicę Rossyi i oświadczyła, że są upoważnieni do weyścia w negocyiacyie z pełnomocnikami N. Cesarza, względem kwestyi, które w Konstantynopolu od r. 1816 do 1821 rozbierał Baron Strogonów na mocy traktatu Bukaresztskiego i do zamienia tych kwestyi w przedmiot zupełnéy ugody, tym pożądańszéy, iż tylko przez nią ustalić się mogą między Rossyią a Dywanem prawdziwe stosunki pokoiu, przyiaźni i dobrego sąsiedztwa.

Ażeby środki dopiero co wskazane nie tylko w całości przyięte, ale także w całości i zupełnie wykonane zostały przez Portę Otomańską, tak w Konstantynopolu, iak w Xięztwach w przeciągu sześciu tygodni od daty podania niniéyszéy noty.

Takie są ostateczne żądania, o których Cesarz Rząd Jego Wysokości uwiadomić rozkazuie.

Zależałoby tylko od JCM. uważać za skończone wszelkie dalsze z nim negocyiacie, z powodu wypadku narady z d. 1. (13.) Października 1825. Byłoby w mocy Cesarza użyć od téy chwili nayskutecznieyszych środków do ziednania uszanowania dla swoich praw i traktatów. Lecz w tak ważnych okolicznościach, Cesarz Jmć słuchał tylko samych spokoynych natchnień swego umiarkowania i za rzecz niezaprzeczoną poczytuie, że przekładaiąc Porcie Otomańskiéy żądanie, aby zaspokoione były wszystkie zażalenia Rossyi, aż do wyniszczenia wszelkiego zarodu nowych nieporozumień, daie Jego Wysokości iak naymocnieyszy dowód przyiaźni, iaki Mu tylko okazać może i nayrzeczywistszą pobudkę zaufania i bezpieczeństwa.

Niżéy podpisany, spełni obowiązek, iaki na niego wkładaią instrukcyie iego dostoynego Monarchy, gdy uprzedzi Portę Otomańską, że, gdy w brew sprawiedliwemu oczekiwaniu Cesarza wymienione środki w trzech żądaniach niniéyszego aktu okięte, w przeciągu sześciu tygodni zupełnie nie będą wykonane, oddali się natychmiast z Konstantynopola, i że łatwo będzie przewidzieć Ministrom Jego Wysokości, bezpośrednie skutki takiego wypadku.

Podpisany i t. d.

(*Odpowiedź W. Porty w następuiącym Numerze.*)

Multany i Wołoszczyzna.

Dostrzegacz Austryiacki pod napisem: — *Z Wiednia d. 6. Sierpnia* — umieścił:

»Podług wiadomości z Jass, obadwa Pełnomocny W. Porty do narad w Akiermanie, po siedmnastodniowym pobycie w Stolicy udali się w dalszą podróż na miéysce swoiego przeznaczenia i wieczorem dnia tegoż ze swoimi orszakami stanęli w Rossyyskiéy kwarantannie w Skuleni nad Prutem, milę od Jass odległéy. Przy odieździe odprowadzono ich z tą samą uroczystością, z iaką przy wieździe byli przyięci; na środku Prutu, tworzącym granicę między Multanami a Bessarabiią, powitał ich Ces. Rossyyski Kommissarz P. Paweł Pisani, który naprzeciwko nim popłynął na czółnie, i przy wszystkich honorach woyskowych, i odgłosie muzyk dwóch kompanij grenadyierów po za obwodem kwarantanny w paradzie stoiących, zaprowadził ich do domów kwarantanny we wszystkie wygody nayiepiéy opatrzonych. Czas kwarantanny iak słychać oznaczony na dni sześć.

Redakcyia Józefa Bonsy; Drukiem Piotra Pillera.